

Posudek na bakalářskou práci

Michala Roubalová

„Výuka hry na barokní traverso ve 21. století ve srovnání s metodikou J. J. Quantze“

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta
a
Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola
Praha 2011

Michala Roubalová se ve své práci věnuje srovnání současné výuky barokní příčné flétny s metodikou Johanna Joachima Quantze. Vychází z jeho teoretického spisu *Pokus o návod jak hrát na příčnou flétnu* Quantze, (*Versuch einer Anweisung die Flöte traversiere zu spielen*, Berlín, 1752, do češtiny přeložil Vratislav Bělský, Supraphon, 1990), a soustředí se na kapitoly věnované metodickým postupům při výuce začátečníka, přičemž volí několik citací, které následně konzultuje prostřednictvím dotazníku, jenž sama vytvořila, se čtyřmi významnými pedagogy a interprety na tento nástroj.

Práce obsahuje standardní úvod, kapitolu o osobnosti J. J. Quantze a jeho cestě k flétně a působení jako pedagoga ve službách krále Friedricha II. Velikého, dále kapitolu věnující se výše zmíněné Quantzově metodice. Poslední, 3. kapitola obsahuje dotazníkové šetření s odpověďmi respondentů. Následuje závěr, seznam pramenů a literatury a dvě přílohy, kde nalezneme citace z německého originálu Quantzova spisu a obrazovou přílohu.

Téma, které Michala Roubalová zpracovává, je velmi zajímavé, neboť výuka na historické nástroje včetně barokní příčné flétny se dnes těší velké oblibě. Oceňuji osobní přístup studentky, která se ve své práci zamýšlí nad historickou metodikou a snaží se ve druhé kapitole s pomocí odpovědí svých respondentů vysvětlit některá sporná místa v metodice Quantze z pohledu dnešního hráče na barokní příčnou flétnu. Klade sobě a současně respondentům otázky vztahující se k citacím z návodu Quantze a vyslovuje k problematice vlastní názor. Je vidět, že vychází z osobních zkušeností jako hráč na moderní i barokní flétnu a využívá i poznatky ze současné metodiky Františka Malotína.

J. J. Quantz byl velkou osobností, král Friedrich II. Veliký byl jeho žákem a jemu také Quantz „Pokus o návod...“ věnoval. Je tedy zcela pochopitelné, že zde nalezneme kapitolu o životní pouti J. J. Quantze. Michala Roubalová zvolila jako hlavní předlohu ke zpracování životopisu historický spis *Hudební cestopis 18. věku (český překlad z roku 1966)*, který sepsal Charles Burney. Autorka práce uvádí velké množství citací z této knihy. Když pak srovnám oba texty, nacházím další paralelní místa. Některé téměř doslovné citace pak autorka vůbec neuvádí jako citace, ačkoliv by to bylo vhodné. Jedná se o celé věty či jejich části. Do textu vkládá doplňující informace i z jiných pramenů, přesto je předloha velmi čitelná. Vzhledem k tomu, že stěžejním tématem je Quantzova metodika a ne jeho životopis, nebudu k tomuto faktu přikládat větší váhu.

Třetí kapitola zpracovává dotazník, jsou zde citace z Quantzova „Pokusu“ a otázky, které autorka klade respondentům. Osobně bych přivítala, kdybych odpovědi v původní verzi našla v oddílu příloh. Zamezilo by se některým nejasnostem, které při překladu mohou vzniknout. Nicméně forma dotazníku je v tomto případě velmi dobrá myšlenka a kladené otázky jsou voleny jasně a s cílem dozvědět se odpovědi z praktické výuky, což se myslím vydařilo.

Ještě bych chtěla poukázat na jednu nesrovnalost v označení – a to je pojem „nasazení“. Autorka zde pod tímto slovem uvádí jak nasazení ve smyslu nátisku a tvorby tónu, tak i nasazení jazykem, tedy artikulaci. Stálo by za uvážení ujasnit si, co vlastně znamená překlad německého slova

„*Ansatz*“, neboť 4. kapitola v německém originálu „*Pokusu*“ nese název „*Von dem Ansätze*“ s podtitulem „*Embouchure*“ a zabývá se právě nátiskem a tvorbou tónu. V. Bělského překladu nese 4. kapitola titul „*O nasazení*“, což evokuje spíše pojem vztahující se k artikulaci.

Bakalářská práce Michaly Roubalové přináší především zamyšlení nad historickým teoretickým spisem o výuce na hudební nástroj. Sama autorka však v práci uvádí, mimochodem stejně jako sám Quantz, že každá teorie zabývající se metodikou hry na nástroj bez praktických ukázek a oprav přítomného učitele je jen pouhou částí celé výuky a sám Quantz radí, jak si vybrat vhodného mistra – tedy učitele. Z textu také vyplývá, že již před více jak 250 lety byla metodika na velmi vysoké úrovni a většina Quantzových doporučení jsou stále aktuální i v dnešní době. Jeho metodický odkaz je tedy stále živý.

Předloženou bakalářskou práci Michaly Roubalová navrhuji k přijetí k obhajobě.

V Plzni dne 11.1. 2012

Julie Braná